

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De superbia cantus, & his quæ sunt reprehensibilia circa cantum. Capvt
XXIIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

quædam ancilla est ipsius Sapientiæ. Vnde plus debet amari spōsa, quam ancilla: id est, sapientia, quam pulchritudo scripturæ. Vnde caendum est ne ancilla tantæ pulchritudinis sit, q; reliqua pulchritudine sapientiæ animus fornicetur cum pulchritudine scripturæ. ¶ Sexto hoc, q; valde impiū est oculos suos passare auro & argento, quando homo videt tot filios Dei famelicos. Visus plura habet vnde pasci potest, quam gustus. Habet enim solem, & lunā, & stellas, & flores innumeros, & multa alia ex quibus pasci potest. Vnde valde impium videtur esse Christiano, ori Dei subtrahere in pauperibus, vnde oculi eius delectentur. Ad quid depingit aliquis homines vel flores in libro suo? Nōnne sufficiunt ei, homines & flores quos Deus creauit? Septimo hoc, quod tales contumeliam auferunt sapientiæ, eum non reputent dalcedinem eius sufficientem ad consolatiōnē studentium: cum scriptum sit Eccle. 23. Nihil dulcius, quam respicere in mandatis domini. Et Sapient. 8. Intrans in domum meam conquiscam cum illa, scilicet Sapientia. Non enim habet amaritudinem conuersatio illius, nec tardum conuictus illius, sed latitiam & gaudium. ¶ Octavo hoc, quod parum valet ista pulchritudo scripturæ: non enim hominem satiat. Vnde Ecclæsa. i. Non satiatur oculus visu, nec auris auditu.

De superbia cantus, & his que sunt reprehensibilia circa cantum.

C A P V T X X I I I .

Notandum ergo q; circa cantum hæc sunt reprehensibilia. Primò reprehensibile est, cùm quis nimis blandā vocē querit, vel ad gloriandum, vel ad delectandum. vnde Greg. Cū blāda vox queritur, sobria vita deseritur. Aug. Quoties plus me delectat cātus, quam res quæ cātarunt, toties me grauite peccasse cōficeor. Itē reprehensibilis videtur esse in cantu vocis fractio. Vnde in legenda sancti Sebastiani: Putasne illū inter Christico las numeradū, qui tonsurā diligit, comam cōponit, sapores quærit, & vocē frangit? Fractio vocis signum est fracti animi. Sicut reprehensibilis est crispatio crinum in hominibus, corrugatio vestrum in mulieribus: sic videtur esse reprehensibilis fractio vocis in cantatibus. Et sicut ventus solet facere in aqua crispationē quandam: sic ventus vanitatis hanc crispationem seu fractionē vocis frequenter facit: Talis cantus ob lasciuiam factus, similis videtur esse cantui illi de quo legitur Exo. 22. Vocem canētium ego audio, ait Moyses. Cumq; appropinquasset ad castra, vidit vitulum & choros. In vitulo, qui est animal lasciuū, lasciuia intelligitur. Vnde cantus adorantium vitulum, est cantus eorum qui

qui vocem frangunt ob lasciuiam. ¶ Reprehensibilis est etiam in cantu nimia exaltatio vocis. Sicut faciunt illi qui potius volunt cantare altè, quam aptè, qui tatum volunt ascendere cantando, q̄ quandoque frangunt sibi collum spiritualiter: vel quandoque ad literam rumpunt se, quod ex superbia prouenit. Superbia enim plus audet, quam possit. Reprehensibilis est etiam in cantu additio punctorum, vel subtractione: quasi enim quædā species barbarismi videtur esse hoc in cantu: sicut in dictione barbarismus fit ex additione vel subtractione literę, vel syllabę. In cantu enim non videtur esse nimium approbanda vox falsa, præcipue in cantu claustralium. Et mirū est quomodo vox talis tantum placet quibusdam, cum ipsa videatur adeò deformis q̄ oportet eam secundi inter alias voces: alioquin non esset decens vel decou-

Vnde & quomodo oritur superbia, & ex quibus bonis.

C A P V T X X V .

Posuimus primam diuisionem superbiæ, & prosecuti sumus membra eius. Nūc cōsequens est, ut ponamus secundam & prosequamur. Diuiso vero ista sumitur secundū ea ex quibz oritur superbia. ¶ Notandum ergo, q̄ superbia quandoque oritur ex bonis naturæ, quandoque ex bonis fortunæ, quādoque ex bonis gratiæ. Bona verò naturæ quædā sunt corporis, quædā animæ. Corporis sunt ista, sanitas, fortitudo, agilitas, pulchritudo, nobilitas, libertas. Bona vero animæ naturalia sunt ista, cōstitudo ingenij & velocitas, memoriæ bonitas, potestas tolerandi exercitiū spirituale, naturalis dispositio ad virtutes, seu virtus naturalis. Bona vero fortunæ sunt bona exteriora, quæ sunt in potestate hominū, quæ ab hominibus possunt afferri: ut sunt diuitiæ, deliciæ, dignitates, laus seu gloria, & gratia humana. Bona vero gratiæ sunt scientia & virtutes. Ex ipsis bonis potest superbia nasci. Superbia enim nascitur ex pulchritudine. Vnde poëta: Fastus inest pulchris, sequiturque superbia formā. Item nascitur ex nobilitate. Vnde Sallustius: Commune malum nobilitatis est superbia. Similiter nascitur ex aliis bonis naturæ. Item nascitur ex bonis fortunæ, sicut ex diuitiis. Vnde Augustinus: Vermis diuitium est superbia. Ecclesia. 40. Facultates & virtutes exaltant cor. Item nascitur ex bonis gratiæ, ut ex scientia. Scientia enim inflat, secundum Apostolum 1. ad Corint. 8.

Quod fatuus sit & impius, qui de bonis suis superbit.

C A P V T X X VI .

Primo generaliter ostendemus, quod valde fatuus est & impius, qui de bonis suis superbit. Deinde ostendemus de quoque